

Số: /TTYT-DS
V/v định hướng hoạt động
truyền thông hưởng ứng
Ngày Thalassemia Thế giới (8/5)

Quỳ Châu, ngày tháng 5 năm 2024

Kính gửi: 12 Trạm Y tế xã, thị trấn.

Thực hiện Công văn số 79/CCDS, ngày 02/5/2024 của Cục Dân số tỉnh Nghệ An về việc định hướng hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Thalassemia Thế giới (8/5), Trung tâm Y tế huyện Quỳ Châu xin gửi các đơn vị xã, thị trấn một số nội dung định hướng tổ chức triển khai các hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Thalassemia Thế giới năm 2024.

(Nội dung chi tiết xem phụ lục gửi kèm)

Sau khi triển khai hoạt động, các đơn vị báo cáo kết quả gửi về Trung tâm Y tế Quỳ Châu (qua Phòng Dân số) trước ngày 22/5/2024 để tổng hợp gửi Chi cục Dân số-KHHGD tỉnh Nghệ An.

Đây là nội dung quan trọng nhằm góp phần nâng cao chất lượng dân số trong giai đoạn hiện nay, đề nghị các đơn vị nghiêm túc triển khai, đạt hiệu quả cao./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lãnh đạo TTYT;
- Lưu: VT, P.DS.

GIÁM ĐỐC

Đặng Tân Minh

MỘT SỐ NỘI DUNG ĐỊNH HƯỚNG

Triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Thalassmia thế giới (08/5)

(Kèm theo Công văn số: /TTYT-DS ngày / /2024 của TTYT huyện Quy Châu)

I. THÔNG TIN CHUNG

Thalassemia (hay còn gọi Bệnh tan máu bẩm sinh) là một bệnh di truyền lặn, không phụ thuộc vào giới tính. Bệnh có hai biểu hiện nổi bật là thiếu máu và ứ sắt trong cơ thể, nên bệnh nhân phải điều trị suốt đời, nếu không được điều trị thường xuyên, đầy đủ, sẽ có nhiều biến chứng làm bệnh nhân chậm phát triển thể trạng, giảm sức học tập, lao động.

Tại Việt Nam, hiện có khoảng 13 triệu người mang gene bệnh tan máu bẩm sinh. Trong đó, tỷ lệ người dân đồng bào dân tộc thiểu số chiếm tỷ lệ khá cao, từ 20-40%. Người bị bệnh và mang gene bệnh có ở tất cả các tỉnh, thành phố, dân tộc. Hiện nay, có hơn 20.000 người bệnh đang cần được điều trị. Mỗi năm, có thêm khoảng 8.000 trẻ sinh ra mắc bệnh, trong số này có khoảng 2.000 trẻ bị bệnh mức độ nặng, cần được điều trị cả đời. Người mắc bệnh tan máu bẩm sinh ở nước ta chủ yếu được điều trị tại các bệnh viện: Nhi, huyết học truyền máu, đa khoa các tỉnh, thành phố trong cả nước¹.

Bệnh tan máu bẩm sinh là bệnh chưa thể chữa khỏi, nước tính mỗi năm Việt Nam cần hàng ngàn tỷ đồng và hàng triệu đơn vị máu an toàn để điều trị tối thiểu cho tất cả các bệnh nhân mang gene bệnh tan máu bẩm sinh. Hiện nay, số lượng bệnh nhân tan máu bẩm sinh đã làm các bệnh viện quá tải, tạo áp lực nặng nề lên ngân hàng máu cũng như gánh nặng về chi phí xã hội.

Để giảm thiểu gánh nặng điều trị và chăm sóc người bệnh, có thể phòng bệnh hiệu quả bằng các biện pháp như tư vấn và khám sức khỏe trước khi kết hôn; tầm soát, chẩn đoán, điều trị sớm bệnh tật trước sinh và sơ sinh tầm soát, chẩn đoán, điều trị sớm bệnh tật trước sinh và sơ sinh từ đó giúp cho họ có sự lựa chọn đúng đắn về hôn nhân cũng như quyết định mang thai và sinh đẻ nhằm sinh ra những đứa con không mắc bệnh tan máu bẩm sinh.

Đẩy mạnh công tác phòng bệnh, tầm soát, chẩn đoán, điều trị sớm bệnh tan máu bẩm sinh, cần chung tay của mỗi cá nhân, gia đình và toàn xã hội. Đối với lĩnh vực Dân số và Phát triển, truyền thông, giáo dục đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao nhận thức của cấp ủy, chính quyền, đoàn thể; các chức sắc tôn giáo; những người có uy tín trong cộng đồng, các cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ, nam nữ thanh niên sắp kết hôn.

Ngày 29/5/2020, Bộ trưởng Bộ Y tế đã ban hành Quyết định số 2235/QĐ-BYT phê duyệt Kế hoạch hành động thực hiện Chương trình Truyền thông Dân số đến năm 2030, trong đó yêu cầu tổ chức các hoạt động hưởng ứng sự kiện ngày Thalassemia thế giới (8/5). Các hoạt động này góp phần đáng kể trong việc phòng bệnh, tầm soát, chẩn đoán, điều trị sớm bệnh tan máu bẩm sinh và nâng cao chất lượng dân số.

II. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

Nâng cao nhận thức của lãnh đạo Đảng, Chính quyền, Đoàn thể các cấp; các chức sắc tôn giáo; những người có uy tín trong cộng đồng, các cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ, nam nữ thanh niên sắp kết hôn... về tầm quan trọng của việc tư vấn và khám sức khỏe trước khi kết hôn; tầm soát, chẩn đoán, điều trị sớm bệnh tật trước sinh và sơ sinh; nguyên nhân, hệ lụy của bệnh tan máu bẩm sinh đối với cộng đồng và xã hội; tuyên truyền, giáo dục thay đổi hành vi, góp phần nâng cao ý thức và trách nhiệm của mỗi cá nhân về quyền, nhu cầu chăm sóc sức khỏe đặc biệt về bệnh tan máu bẩm sinh, góp phần làm giảm gánh nặng về kinh tế và tinh thần của từng gia đình, cộng đồng, xã hội và nâng cao chất lượng dân số.

2. Yêu cầu

Các đơn vị chủ động triển khai các nội dung và hoạt động, đảm bảo tiết kiệm, lồng ghép hiệu quả với các hoạt động truyền thông khác tại địa phương, cơ sở.

III. NỘI DUNG VÀ CÁC HOẠT ĐỘNG CHỦ YẾU

1. Chủ đề năm 2024:

“Tăng cường phổ cập thông tin và tiếp cận dịch vụ về bệnh tan máu bẩm sinh để góp phần nâng cao chất lượng giống nòi Việt”.

2. Nội dung:

- Tuyên truyền về tầm quan trọng của việc tầm soát, chẩn đoán, điều trị sớm bệnh tật trước sinh và sơ sinh; nguyên nhân, hệ lụy của bệnh tan máu bẩm sinh đối với cộng đồng và xã hội.

- Tập trung tuyên truyền mạnh mẽ về những lợi ích của việc khám sức khỏe trước khi kết hôn đối với nam nữ thanh niên, nhất là các đối tượng có nguy cơ cao. Việc tư vấn và khám sức khỏe trước khi kết hôn không chỉ đơn thuần là thể hiện sự quan tâm đến sức khỏe của bản thân mà còn là thể hiện trách nhiệm đối với người chồng/người vợ của mình và đối với xã hội.

- Tuyên truyền, giáo dục thay đổi hành vi, góp phần nâng cao ý thức và trách nhiệm của mỗi cá nhân trong việc thực hiện tầm soát, chẩn đoán, điều trị một số bệnh, tật trước sinh và sơ sinh. Trên cơ sở đó, giúp phát hiện và điều trị sớm bệnh tan máu bẩm sinh. Phòng tránh cho con cái trong trường hợp người bố hoặc người mẹ có thể di truyền bệnh tan máu bẩm sinh, rối loạn đông máu... qua đó nâng cao nhận thức và vận động người dân tự nguyện tham gia, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống người dân.

- Nâng cao nhận thức của người dân về tác hại, hệ lụy của việc tảo hôn, kết hôn cận huyết thống; thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về cấm tảo hôn, kết hôn cận huyết thống. Tuyên truyền về tác hại, hậu quả của tảo hôn, kết hôn cận huyết thống; thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về cấm tảo hôn, kết hôn cận huyết thống, đặc biệt ở vùng sâu, vùng xa, vùng có đông đồng bào dân tộc, biên giới, hải đảo.

3. Khẩu hiệu truyền thông:

(1) Chung tay phòng bệnh tan máu bẩm sinh vì sức khỏe cộng đồng, vì tương lai nòi giống Việt.

(2) Hãy tư vấn, khám sức khỏe trước khi kết hôn vì hạnh phúc gia đình, vì sự phồn vinh của đất nước.

(3) Để có gia đình mạnh khỏe - hạnh phúc, vì chất lượng giống nòi và tương lai đất nước, hãy tích cực tham gia phòng bệnh tan máu bẩm sinh.

(4) Chung tay phòng bệnh tan máu bẩm sinh - để có gia đình mạnh khỏe, hạnh phúc.

(5) Không tảo hôn, kết hôn cận huyết thống để bảo vệ giống nòi.

(6) Phòng bệnh tan máu bẩm sinh là trách nhiệm của mỗi cá nhân, gia đình và xã hội.

(7) Hãy tích cực tham gia phòng bệnh, chẩn đoán, điều trị chăm sóc hiệu quả bệnh tan máu bẩm sinh vì chất lượng giống nòi và tương lai đất nước.

(8) Hãy đồng hành cùng hơn mười triệu người Việt mang gene bệnh tan máu bẩm sinh vì sức khỏe cộng đồng, vì tương lai nòi giống Việt.

(9) Tham gia phòng bệnh tan máu bẩm sinh vừa là quyền lợi, vừa là trách nhiệm của mỗi người.

4. Các hoạt động chủ yếu

Căn cứ tình hình thực tế, các đơn vị lựa chọn để tổ chức một số hoạt động: mít tinh, diễu hành, tọa đàm, hội thảo, hội nghị; sản xuất các sản phẩm truyền thông mẫu; tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, internet và tổ

chức chiến dịch truyền thông lồng ghép và cung cấp dịch vụ phù hợp với sự kiện, hưởng ứng Ngày Thalassemia thế giới, cụ thể:

- Truyền thông, giáo dục để người dân hiểu được nguyên nhân và hệ lụy của bệnh tan máu bẩm sinh, biểu hiện của bệnh; tự phát hiện bệnh sớm để được tư vấn, khám và điều trị bệnh kịp thời.

- Cung cấp thông tin, hướng dẫn cho cán bộ y tế về tư vấn, chẩn đoán, điều trị, quản lý bệnh nhân tại địa phương.

- Tọa đàm, giao lưu về tầm quan trọng, thực trạng, nguyên nhân và giải pháp phòng và điều trị bệnh tan máu bẩm sinh; cung cấp các thông tin hữu ích về việc điều trị bệnh hiện nay.

- Tổ chức các điểm tư vấn trực tiếp cho các cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ, nam nữ thanh niên sắp kết hôn về nguyên nhân, hệ lụy, biểu hiện của bệnh tan máu bẩm sinh.

- Phối hợp với các cơ quan, ban ngành cấp xã, thị trấn truyền thông tăng cường phát sóng, đăng tải các tin, bài, phóng sự. Mở rộng các hình thức truyền thông hiện đại để cung cấp thông tin, tư vấn qua internet: trang tin điện tử (web, fanpage...), mạng xã hội (facebook, zalo, instagram,...), điện thoại di động (sms) và các phương tiện truyền tin khác; tăng cường truyền thông trên các trang tin có nhiều người truy cập, các trang tin mà vị thành niên/thanh niên, nam giới và phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ ưa thích và quan tâm.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Trên cơ sở hướng dẫn này, trân trọng đề nghị các đơn vị căn cứ vào tình hình thực tiễn tại địa phương, phối hợp với các ngành, đoàn thể và các đơn vị có liên quan chủ động xây dựng kế hoạch hoạt động chi tiết để đạt hiệu quả cao./.